

Trideset godina Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije

PRIPREMILA:
Tanja Vrančić

U Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu 2. travnja 2025. obilježeno je 30 godina prostornog planiranja u Zagrebačkoj županiji u povodu 30. obljetnice Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije

Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije organizirao je svečanost u povodu svoje 30. obljetnice. Svečanost je održana 2. travnja 2025. u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Bila je to prigoda da se osnivaču Zagrebačkoj županiji, ali i široj i stručnoj javnosti te svim kolegama prostornim planerima iz cijele Republike Hrvatske, zahvali na izvrsnoj suradnji i povjerenju u proteklih 30 godina.

Povodom obilježavanja ove važne obljetnice prisutne su pozdravili župan Zagrebačke županije Stjepan Kožić i ravnateljica Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije Željka Kučinić. Pri tome je rečeno kako je Županijska skupština Zagrebačke županije osnovala Zavod za prostorno uređenje krajem 1994., a sredinom 1995. Zavod je započeo s radom u malome sastavu. Zahvaljujući zapošljavanju zaposlenika različitih struka i njihovu multidisciplinarnom djelovanju, Zavod je postao respektabilna javna ustanova Zagrebačke županije.

Od planova i projekata koje je u 30 godina izradio Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije svakako treba izdvojiti 35 prostornih planova svih razina, više od 200 izdanih pozitivnih mišljenja na planove gradova i općina, nekoliko desetaka izvješća o stanju u prostoru i više od 700 obrađenih prostornih planova unesenih u Informacijski sustav.

Digitalizacija prostornog planiranja budućnost je Republike Hrvatske koja je već započela. Svi planovi koje je Zavod objavio u Informacijskom sustavu već su godina-

ma dostupni građanima do razine njihove čestice. U proljeće 2025. Zavod je izradio svoj prvi prostorni plan u cijelosti izrađen u novome sustavu ePlanovi, a riječ je o Trećim izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja za Općinu Pokupsko.

Župan Zagrebačke županije Stjepan Kožić

U povodu važne i okrugle obljetnice snimljen je kratki dokumentarni film kojim se gledatelje upoznaje sa zaposlenicima Zavoda i radnim okruženjem u kojemu nastaju prostorni planovi. U predvorju Nacionalne i sveučilišne knjižnice bilo je izloženo i tridesetak radova prostornih planera i stručnih suradnika koji su najviše doprinijeli kvalitetnome uređenju prostora u proteklih trideset godina. Izložba je nazvana "Susret urbanog i ruralnog", nastojeći time istaknuti specifičan prostorni položaj Zagrebačke županije.

Prostorni planeri vjeruju da se susret urbanog i ruralnog najbolje uočava na primjerima bogate kulturno-povijesne baštine, na primjerima ruralnih i manjih gradskih cjelina, od kojih su neki predstavljeni na izložbi. Za glazbeni dio svečanosti pobrinuli su se Martin Kosovec koji je izveo dvije pjesme i Matej Kruljac, učenik 6. razreda osnovne škole i 4. razreda Glazbenog odjela Osnovne škole Stjepana Basaričeka u Ivanić-Gradu.

Bivši ravnatelji, sadašnja ravnateljica Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije sa županom Zagrebačke županije (foto: Dražen Kopač)

Trideset godina Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije

Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije osnovan je Odlukom Županijske skupštine Zagrebačke županije 21. prosinca 1994. kao upravno tijelo Zagrebačke županije, pod tadašnjim nazivom Županijski zavod za prostorno uređenje i zaštitu okoliša. U skladu sa Zakonom o prostornom uređenju iz 1994. Županijski zavod osnovan je da bi u sklopu svojeg djelovanja izrađivao i pratio provedbu prostornog plana Županije i prostornih planova područja posebnih obilježja, dvogodišnje izvješće i program unapređenja stanja u prostoru Županije, vodio dokumentaciju prostora te obavljao i druge poslove u okviru novog teritorijalnog ustroja Republike Hrvatske, a njegov razvoj teče usporedno s razvojem Zagrebačke županije. Sredinom 1995. Zavod je započeo s radom u malome sastavu. Na njegovu je čelu bio ravnatelj Tomislav Brodarić, dipl. ing. arh., a uz njega prvi su zaposlenici bili Zlatko Dražetić, Mara Ćuro i Nada Sohora. U tim prvim godinama stvoreni su temelji za sve daljnje izrade prostornih planova. Prikupljena je velika arhiva prostornih planova (bivših) općina, izrađenih osamdesetih godina prošlog stoljeća, koji su uz manje izmjenne ostali na snazi do donošenja Prostornog plana Zagrebačke županije 2002. i novih prostornih planova uređenja gradova i općina na području Zagrebačke županije. Stvorena je i velika baza elaborata pod nazivom "Osnove korištenja i zaštite prostora bivših općina", koji su prostornim planovima poslužili pri izradi planova nove generacije. Prikupljena je važna građa dotad izrađenih studija, kartografskih podloga i akata za gradnju te su postavljeni temelji buduće digitalizacije. Izrada Prostornog plana Zagrebačke županije intenzivirana je početkom 1999., nakon prvog većeg ekipiranja Zavoda zaposlenicima arhitektonske i građevinske struke. Osim što su izrađivali prostorne planove, započeli su i suradnju s gradovima i općinama te obavljati pregled i davati mišljenja na konačne prijedloge prostornih planova iz njihove nadležnosti. Pod vod-

Sudionici proslave u prostoru Nacionalne i sveučilišne knjižnice

stvom prvog ravnatelja Tomislava Brodarića i uz koordinaciju Zlatka Dražetića nad stručnim timom Zavoda i timom vanjskih suradnika Zagrebačka županija je u veljači 2002. donijela prvi Prostorni plan Županije.

Nakon što je sredinom 2002. prvi ravnatelj otišao u mirovinu, ravnateljstvo je preuzeo Zlatko Dražetić, dipl. ing. arh., koji je nastavio stručno ekipirati Zavod i pod čijim je vodstvom Zavod krenuo putem najboljih zavoda u Republici Hrvatskoj. Nakon što je donesen Prostorni plan Zagrebačke županije, znatno je intenzivirana izrada prostornih planova nove generacije iz nadležnosti gradova i općina. Zavod je u tome postupku pružao kontinuiranu savjetodavno-stručnu potporu predstavnicima gradova i općina te stručnim izrađivačima planova, a time se intenzivirao i broj pregleda te davanja mišljenja na konačne prijedloge prostornih planova svih razina iz nadležnosti gradova i općina. Za Dražetićeva vođenja u suradnji sa stručnim timom Zavoda izrađene su i na Županijskoj skupštini usvojene prve, druge, treće i četvrte (sveobuhvatne) izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije te je započela izrada Prostornog plana Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje. Osim toga u Zavodu su izrađena i na

Županijskoj skupštini usvojena prva tri, tada dvogodišnja izvješća o stanju u prostoru Zagrebačke županije s programima mjera za njegovo unapređenje.

Svakako najveća promjena u radu Zavoda za mandata ravnatelja Zlatka Dražetića dogodila se nakon što je 2007. donesen novi Zakon o prostornom uređenju i gradnji, a prema kojemu su svi županijski zavodi u Republici Hrvatskoj transformirani iz upravnih tijela u javne ustanove. Odluku o osnutku Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije kao javne ustanove donijela je Županijska skupština Zagrebačke županije 12. prosinca 2007. S danom početka rada u svojstvu javne ustanove Zavod je preuzeo zaposlenike, poslove i materijalno-tehnička sredstva Županijskog zavoda za prostorno uređenje ustrojenog kao upravno tijelo. Time je djelatnost Zavoda nastavljena u kontinuitetu. Za Zavod je to značilo brojne nove administrativne i pravne poslove: od pripreme općih akata, statuta i pravilnika, preko vođenja vlastitoga knjigovodstva do pripreme materijala za Upravno vijeće, glavno upravljačko tijelo Zavoda. Donošenjem Statuta Zavoda na prvoj sjednici Upravnog vijeća, održanoj 31. ožujka 2008., započeo je rad Zavoda u obliku u kojemu djeluje i danas. Odlazak drugog ravnatelja u mirovinu

2011. donio je novu promjenu na čelu Zavoda. Od 2012. do danas ravnateljica je Željka Kučinić, dipl. ing. arh., koja nastavlja ekipirati stručni tim. Posljednjim je Zakonom o prostornom uređenju iz 2013. djelatnost Zavoda dodatno proširena i sada obuhvaća: "izradu i praćenje provedbe prostornih planova područne (regionalne) razine, izradu izvješća o stanju u prostoru, vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravljanje njime u okviru ovlasti, pripremu polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja, pružanje stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine, izradu prostornih planova područja posebnih obilježja, prostornih planova uređenja gradova i općina, generalnih urbanističkih planova, urbanističkih planova uređenja od značaja za Državu, odnosno Županiju te obavljanje stručno analitičkih poslova iz područja prostornog uređenja, ako to zatraži nadležno Ministarstvo ili župan te druge poslove u skladu sa Zakonom o prostornom uređenju i Statutom Zavoda".

Ravnateljica je u svoja tri mandata nastavila voditi Zavod prema visokopostavljenim ciljevima u kvaliteti poslovanja, koje su davno naznačili prethodni ravnatelji, dodajući suvremena obilježja prostorne planiranju i poštujući nove smjernice Europske unije. Za njezina vođenja izrađene su i na Županijskoj skupštini usvojene šeste i sedme (sveobuhvatne) izmjene i dopune Prostornog plana Zagrebačke županije te je pri kraju izrada osmih. Dovršena je izrada Prostornog plana Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje, koji je usvojen u Hrvatskome saboru 2014., a dovršen je i drugi Prostorni plan područja posebnih obilježja – Črnkovec – Zračna luka Zagreb, koji je Županijska skupština usvojila 2012. Među važnijim projektima svakako treba izdvojiti izradu pilot-projekta sanacije nezakonite gradnje u naseljima Bapča i Selnica 2017. i izlazak Zavoda na tržište, uz suglasnost nadležnih tijela, te izradu dvadesetak izmjena i dopuna prostornih planova za gradove i općine Zagrebačke županije. Treba spomenuti i nastavak izrade redovitih, četverogodišnjih izvješća o stanju u

prostoru Zagrebačke županije te izvješća za gradove i općine.

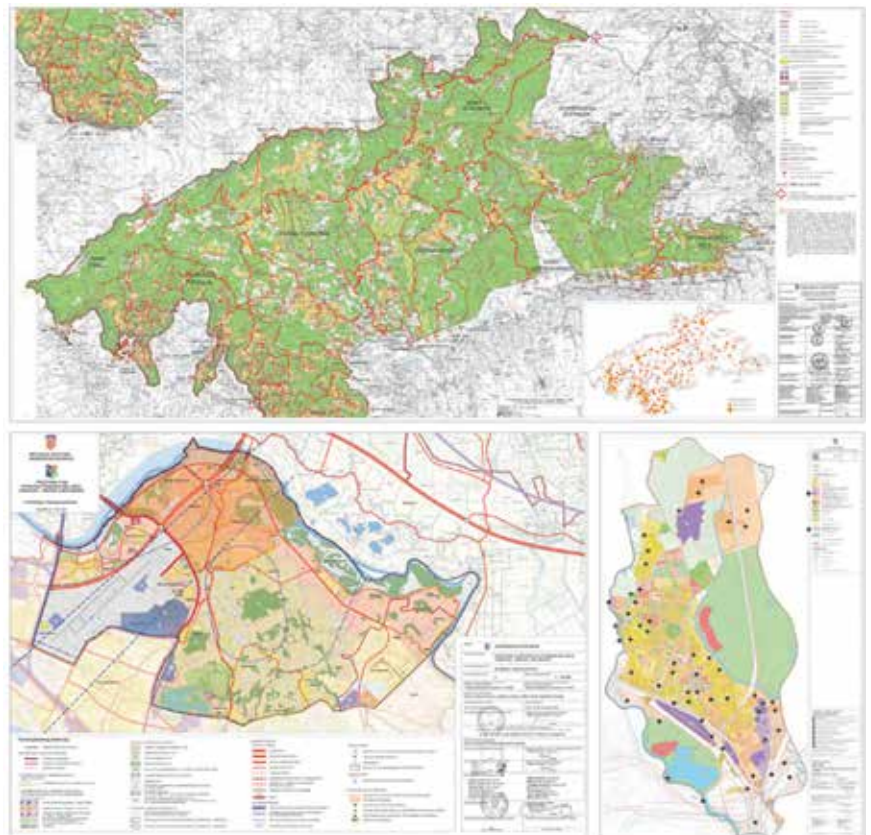
Detalj s proslave u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici

Mandat ravnateljice Željke Kučinić najviše se razlikuje od mandata njezinih

prethodnika po digitalizacija Zavoda, uspostavi Informacijskog sustava prostornog uređenja Zagrebačke županije i otvaranju Zavoda javnosti na mrežnim portalima. Intenzivirano je opremanje Zavoda računalnom opremom i programima, najvećim dijelom iz proračuna Zagrebačke županije, a dijelom iz ostvarenih vlastitih prihoda, iz pomoći resornog ministarstva za dovršene poslove na uspostavi Informacijskog sustava te donacijom iz fondova Europske unije. Pojačana je i suradnja s ovlaštenim tvrtkama za ažuriranje AutoCAD i GIS programa te za izradu WEB GIS portala na mrežnim stranicama Zavoda. Potpunim prelaskom na novi središnji digitalni sustav ePlanoVi 2024. Zavod za prostorno uređenje Zagrebačke županije okreće još jednu novu stranicu budućnosti.

Izvor:

brošura "30 godina Zavoda za prostorno uređenje Zagrebačke županije"

Prostorni plan Parka prirode Žumberak – Samoborsko gorje, Prostorni plan Črnkovec – Zračna luka Zagreb, Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana Zaprešića